

АО «Страховая Компания «Сентрас Иншуранс»	Правила добровольного страхования от несчастных случаев АО «Страховая Компания «Сентрас Иншуранс»	Страница 1 из 19
Разработаны: Управлением бизнес-анализа и методологии	Утверждены: «25» августа 2014 г.	Решением Совета директоров Пересмотрены: «__» _____ 20__ г.

«Сентрас Иншуранс» Сақтандыру Компаниясы» Акционерлік Қоғамының Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру Ережелері

1. Жалпы ережелер

1. Осы жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері (бұдан әрі - Ереже) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес әзірленді.

Осы Ереженің талаптарына сәйкес «Сентрас Иншуранс» Сақтандыру Компаниясы» Акционерлік Қоғамы (бұдан әрі - Сақтандырушы) жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру шарттарын жасасады.

2. Сақтандыру шарттары жеке адамдармен (азаматтығына қарамастан) және заңды тұлғалармен (меншік нысанына және ұйымдық-құқықтық нысанына қарамастан), бұдан әрі келесі топтарға сәйкес Сақтанушы деп аталатын тұлғалармен жасалады:

1-топ - компаниялардың басшылары және әкімшілік қызметпен айналысатын қызметкерлер; тек қана кеңселерде немесе сол сияқты қауіпсіз жерлерде жұмыс жасайтын, физикалық еңбекпен айналыспайтын адамдар.

2-топ - физикалық еңбекпен айналыспайтын, қызметі іссапарлы сипаттағы және / немесе іссапармен байланысты тұлғалар.

3-топ - қызметі құралдарды, механизмдерді немесе машиналарды қолдануға байланысты қол еңбегімен айналысатын жұмысшылар.

3. Сақтандыру шарты бойынша Сақтанушының өзі немесе Сақтандыру шартында көрсетілген басқа тұлға, қызмет түріне сәйкес немесе штат кестесіне сәйкес тізім бойынша тұлға немесе тұлғалар тобы (бұдан әрі – Сақтандырылған тұлғалар) сақтандырылуы мүмкін. Анонимді сақтандыру жағдайында, Сақтандыру шартында сақтандыру жағдайын, оның әрбір Сақтандырылған тұлғаға қатысты салдарын және оған байланысты сақтандыру төлемінің мөлшерін жеке көрсету қажет болған кезде, Сақтандырылған тұлғалардың шеңбері нақты көрсетілуі керек.

4. Ережеге сәйкес 18 жастан 70 жасқа дейінгі жеке тұлғалар Сақтандыру шарты бойынша сақтандырылуы мүмкін. Сонымен бірге, сақтандыру кезеңінің басында Сақтанушының жасы 70 жастан аспауы керек. Егер Сақтандырылған тұлға Сақтанушы болмаса, Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтандырылған тұлғаның сақтандыру шартын жасасуға жазбаша келісімін беруі керек.

5. Осы Ережеге сәйкес, егер олар сақтандыру сыйлықақысын жасаған болса да, сақтандыру шарты басталған сәтте келесі санаттардың біріне кіретін адамдар сақтандыруға қабылданбайды және сақтандырылған болып саналмайды:

1) I, II және III топтағы мүгедектер;

2) есірткі немесе токсикологиялық заттарды мас болу мақсатында пайдаланатын адамдар;

- 3) алкоголизммен, нашақорлықпен немесе токсикоманиямен ауыратын адамдар;
 - 4) жүйке-психикалық аурулары бар, нейропсихиатриялық клиникада тіркелген, церебралды сал ауруы немесе Даун ауруы бар адамдар;
 - 5) қатерлі ісік, созылмалы жүрек-қан тамырлары ауруларымен ауыратын адамдар; АҚТҚ жұқтырған адамдар;
 - 6) авиакомпания персоналы мен әуе кемелерінің экипаждары;
 - 7) су кемелерінің персоналы;
 - 8) аквалангистер, сүнгүйрлер;
 - 9) шахталар мен кен орындарының жұмысшылары.
6. Ережеде келесі ұғымдар қолданылады:

Пайда алушы - сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға. Пайда алушы заңды тұлға да, жеке тұлға да бола алады.

Егер Сақтанушы Сақтандырылған тұлға болмаса, Пайда алушы Сақтандырылған тұлға болуы мүмкін немесе ол Сақтандырылған тұлғаның жазбаша келісімімен тағайындалады.

14 жасқа дейінгі Сақтандырылған тұлғаға төленетін сақтандыру төлемі, егер заңнамалық актілерде өзгеше көзделмесе, ата-аналарға (олардың орнын басатын адамдарға) төленеді. Сақтандырылған тұлға қайтыс болған жағдайда, егер Пайда алушы алдын-ала тағайындалмаған болса, онда ол Сақтандырылған тұлғаның заңды мұрагері (-лері) болады.

Сақтандырылған тұлға қайтыс болған жағдайда, пайда алушы - сақтандыру шартында көрсетілген тұлға немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандырылған тұлғаның мұрагерлері.

Сақтандырылған тұлға - оған қатысты сақтандыру жасалған тұлға.

Сақтанушы—Сақтандырушымен Сақтандыру шартын жасасқан тұлға. Егер Сақтандыру шартымен өзгеше көзделмесе, Сақтанушы бір уақытта Сақтандырылған тұлға болып табылады;

Сақтандырушы— сақтандыруды жүзеге асыратын тұлға, яғни Сақтанушыға немесе пайдасына Сақтандыру шарты (пайда алушы) жасалған басқа тұлғаға сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде (сақтандыру сомасы) сақтандыру төлемін жасауға міндетті тұлға. Осы Ережеге сәйкес «Сентрас Иншуранс» Сақтандыру Компаниясы» Акционерлік Қоғамы Сақтандырушы болып табылады;

Сақтандыру жағдайы—Сақтандыру шарты оның басталуымен сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;

Сақтандыру сомасы- сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы туындаған кезде сақтандырушының жауапкершілігінің шегін білдіретін ақша сомасы.

Сақтандыру сыйлықақысы – Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде Сақтанушыға (Пайда алушыға) сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеттемесі үшін төлеуге міндетті ақша сомасы.

Сақтандыру төлемі- Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;

Франшиза – Сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын зиянды өтеуден босатуды көздейтін сақтандыру шартының талабы. Ол сақтандыру сомасынан пайызбен немесе абсолютті мөлшерде белгіленеді.

Шартты франшиза бойынша Сақтандырушы белгіленген шегерілетін сомадан аспайтын залал үшін жауапкершіліктен босатылады және егер оның мөлшері франшизадан көп болса, толық көлемде өтелуін көздейді. Шартсыз франшиза болған жағдайда, барлық жағдайларда залал белгіленген франшиза есебінсіз өтеледі.

Жазатайым оқиға – Сақтандырылған тұлғаның денесіне сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термикалық әсер ету нәтижесінде адамның денсаулығына, жарақаттануына немесе өліміне әкелетін кенеттен, қысқа мерзімді оқиға.

Сақтандырылған тұлғаның жарақаты – Сақтандырылған тұлғаның тіндері мен мүшелерінің анатомиялық тұтастығының бұзылуы, «Сақтандыру төлемдер кестесінде» қарастырылған жазатайым оқиға салдарынан олардың функцияларының бұзылуын қоса алғанда (№ 3 қосымша).

Еңбекке жарамдықты уақытша жоғалту (уақытша еңбекке жарамсыздық) – жазатайым оқиға салдарынан жарақаттан туындаған дене мүшелерінің уақытша жұмыс істеуге және оқуға қабілеттілігін жоғалту жағдайы, бұл уақытша және қалпына келетін жағдайды қамтиды;

Жалпы еңбекке жарамдықты тұрақты жоғалту - медициналық себептерге байланысты оған үнемі күтім (көмек немесе қадағалау) қажет және / немесе еңбек жұмыстың белгілі бір түрлерін арнайы ұйымдастырылған жеке жағдайларда (арнайы шеберханалар, үйде жұмыс істеу, жұмыс жабдықтарын пайдалану) жүзеге асыра алатын, денсаулығының жағдайы; уәкілетті органның шешімімен I, II немесе III топтағы мүгедектік тағайындалуына негіз болатын. Еңбекке жарамдықты тұрақты жоғалту мүгедектікті тағайындаусыз, сондай-ақ уәкілетті органмен мүгедектік тобын (I, II немесе III) тағайындалуымен болуы мүмкін.

18 жасқа дейінгі Сақтандырылған тұлғаның өміріне келтірілген дене функциясының тұрақты бұзылуы – Сақтандырылған тұлғаның денсаулығының жай-күйі, ол өзін-өзі күту, қозғалу, бағдарлау, мінез-құлқын бақылау, оқу, қарым-қатынас және болашақта жұмыс істеу қабілетін жоғалтуы. Бұл жағдайда уәкілетті орган осындай сақтандырылған тұлға үшін «мүгедек-бала» санатын белгілеу туралы шешім қабылдауы мүмкін.

«Мүгедек-бала» - уәкілетті органның шешімі бойынша 18 жасқа толмаған тұлғаларға апат салдарынан өмірдің шектелуіне әкелетін дене функциясының тұрақты бұзылуы бар санат.

Медициналық шығыстар– денсаулығына, жарақаттануына немесе өліміне әкеп соққан жазатайым оқиғалардың салдарын жоюға және (немесе) тоқтата тұруға бағытталған бірқатар медициналық қызметтер көрсетуге байланысты шығыстар.

Госпитализациялау шығыстары – жазатайым оқиғамен байланысты, стационарға жатқызу қажеттілігімен орын алған шығындар.

Репатриация – межелі жерлеу орнына ең жақын орналасқан әуежайға дейін Сақтандырылған тұлғаның мәйітін тасымалдау.

Сақтандыру қамқорлығы әрекет ету мерзімі – жазатайым оқиға орын алғанда Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеттемесі орын алатын мерзім.

Сақтандыру қамқорлығы– Шарттың талаптарына сәйкес, сақтандыру қамқорлығы әрекет ету мерзімінде орын алған сақтандыру жағдайлары бойынша Сақтандырушының сақтандыру төлемін тиісті тұлғаға төлеу міндеттемесі.

2. Сақтандыру объектісі

7. Сақтандыру объектісі – жазатайым оқиға салдарынан Сақтандырылған тұлғаның қайтыс болуы, еңбекке жарамдығын(толық немесе ішінара) жоғалтуы немесе Сақтандырылған тұлғаның денсаулығына басқа да зиян келуі жағдайында сақтандыру төлеміне байланысты (белгіленген сома және / немесе шығындардың ішінара немесе толық өтелуі мөлшерінде) Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін мүліктік мүдделері.

8. Осы Ереженің талаптарымен жазатайым оқиғадан тәулігіне 24-сағат сақтандыру көзделеді.

3. Сақтандыру жағдайы

9. Оның орын алуы сақтандырылған оқиға - сақтандыру жағдайы болып табылады.

10. Осы Ережеге сәйкес келесі жазатайым оқиғалардың салдарынан орын алған жағдайлар сақтандыру жағдайлары болуы мүмкін:

- 1) Сақтандырылған тұлғаның еңбекке уақытша жарамсыздығы;
- 2) Сақтандырылған тұлға еңбекке жарамдығын тұрақты жоғалтуы;
- 3) Сақтандырылған тұлғаның денсаулығына келтірілген зиян (жарымжандық, дене жарақаты);
- 4) Сақтандырылған тұлғаның қайтыс болуы;
- 5) Сақтандырылған тұлғаға I, II, III топтағы мүгедектік тағайындау.

11. Сақтандыру шартында сақтандырылған тұлғаны жазатайым оқиғаның салдарынан госпитализациялау, сондай-ақ Сақтандырылған тұлғаның денесін репатриациялау бойынша шығындарды өтеу қосымша қарастырылуы мүмкін.

12. Сақтандыру жағдайларының нақты тізбесі Сақтандыру бағдарламасында және / немесе тараптардың келісімі бойынша анықталады және Сақтандыру шартында көрсетіледі.
13. Осы Ереженің 10-тармағында көзделген оқиғалар, егер олар сақтандыру аумағында сақтандыру шарты әрекет ету кезеңінде болған жазатайым оқиға салдарынан болса және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында және тәртіпте уәкілетті органдар берген құжаттармен расталса, сақтандыру жағдайы деп танылады.
14. Сақтандыру шарты әрекет ету кезеңінде жазатайым оқиғаның салдарынан Сақтандырылған тұлға еңбекке жарамдығынан тұрақты айрылып, оған мүгедектік тағайындалса және/немесе ол қайтыс болса, бұл жағдайлар сақтандыру жағдайы болып мойындалады, тіпті бұл жағдай жазатайым оқиға орын алу күнінен кейінгі 12 (он екі) ай аралығында орын алса да.
15. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі ішінде және сақтандыру аумағында Сақтандырылған тұлға ұзақ уақыт болмаған жағдайда, Сақтандыру шартының талаптарына сәйкес, Сақтандырушы Сақтандырылған тұлғаны хабарсыз кеткен және / немесе қайтыс болды деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімі негізінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруы керек.
16. Жазатайым оқиға салдарынан Сақтандырылған тұлға қайтыс болуы бойынша Пайда алушыға сақтандыру төлемін төлегеннен кейін оның тірі екендігі анықталса, Сақтандырушы төленген сақтандыру төлемін кері қайтаруды талап етуге құқылы.
17. Сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиға оның ықтималдығы мен пайда болуының белгілеріне ие болуы керек.
18. Сақтандыру жағдайының орын алуын, келтірілген шығын мөлшерін растау Сақтанушыға, Пайда алушыға, Сақтандырылған тұлғаға жүктеледі.

4. Сақтандыру жағдайларын шектеу. Сақтандыруды шектеу

19. Осы Ережеге сәйкес Сақтандыру шарты жасалғанға дейінгі және сақтандыру қамқорлығы таралғанға дейінгі жағдайлар сақтандыру жағдайы болып мойындалмайды.
20. Келесінің салдарынан орын алған жағдайлар сақтандыру жағдайы болып танылмайды:
- 1) соғыс; басып кіру; шет мемлекеттің дұшпандық әрекеттері; әскери немесе соған ұқсас операциялар (соғыс жарияланады ма, жоқ па) немесе азаматтық соғыс;
 - 2) бүлік; ереуілдер; локауттар (өндірістік процесті тоқтату және жұмыс берушінің бастамасы бойынша жұмыстан шығару); азаматтық толқулар, халық көтерілісінің көлеміне жету / өсу; тәртіпсіздік; азаматтық толқулар; әскери көтеріліс; төңкеріс; әскери билікті басып алу немесе тартып алу; тәркілеу; мүлікті реквизициялау немесе мемлекет меншігіне алу; тұлғаның, қандай-да бір ұйымның атынан немесе онымен бірлесіп жасаған террористік актілер¹;
 - 3) ядролық реакция, ядролық сәуле немесе радиоактивті ластану, сақтандырылған тұлғаның денесіне асбесттің әсері;
 - 4) химиялық немесе бактериологиялық инфекция және жаппай қырып-жою қаруының әсерінен;
 - 5) сақтанушының (сақтандырылған тұлғаның / пайда алушының) тергеу органдары, анықтау органдары немесе сот қасақана қылмыстың немесе сақтандыру оқиғасына тікелей себеппен байланысты әкімшілік құқық бұзушылық белгілерін анықтаған әрекеттері;
 - 6) Сақтандырылған тұлғаның өзін-өзі өлтіруі немесе өзін-өзі өлтіруге әрекеттенуі, егер сақтандырылған тұлға мұндай жағдайға Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен кінәсі дәлелденген үшінші тұлғалардың заңсыз әрекеттерімен келмесе;

¹ Терроризм актісі - жарылыс, өрт қою немесе өлім қаупін тудыратын, мүліктік залал келтіретін немесе басқа да әлеуметтік қауіпті салдарлар тудыратын өзге де әрекеттер, егер бұл әрекеттер қоғамдық қауіпсіздікті бұзу, халықты қорқыту немесе мемлекеттік органдардың шешім қабылдауға әсер ету мақсатында жасалған болса (саяси себептер)

- 7) Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның / Пайда алушының) сақтандыру жағдайы басталуына немесе оның туындауына ықпал етуге бағытталған, қорғаныс пен төтенше жағдай кезінде жасалған әрекеттерді қоспағанда, қасақана әрекеттері немесе әрекетсіздігі;
- 8) Сақтанушының (Сақтандырылған тұлға / Пайда алушы) алкогольдік, токсикологиялық немесе есірткіге мас болу жағдайында немесе сақтандыру жағдайымен байланысты психотроптық препараттардың әсерінен жасалған іс-әрекеттері;
- 9) Сақтандырылған тұлға алкогольдік, токсикологиялық немесе есірткілік масаң күйде кез-келген көлік құралын жүргізуі. Көлік құралын басқаруды ұқсас күйдегі басқа адамға, сондай-ақ жүргізуші куәлігі жоқ адамға беруі;
- 10) жыныстық жолмен берілетін ауру, иммун тапшылығы синдромы (АҚТҚ) немесе адамның иммун тапшылығы вирусы (АИТВ) немесе олардың мутант туындыларын немесе вариацияларын қоса алғанда, денсаулыққа келтірілген залал;
- 11) аурулармен себептік байланыста болатын кез келген аурулар мен жарақаттар;
- 12) тамақтан улану (сальмонеллез, дизентерия және т.б.), сондай-ақ этанолмен, алкогольді сусындармен, күшті (есірткі заттарымен) улану, егер олар дәрігердің нұсқауынсыз алынған болса, сондай-ақ мас болу үшін қабылданған улы заттар;
- 13) нашақорлық;
- 14) кез-келген консервативті және хирургиялық емдеу;
- 15) пластикалық хирургия, косметикалық емдеу және сыртқы келбетіндегі немесе ағзадағы ауытқуларды жоюға байланысты емдеудің басқа түрлері;
- 16) денеге қасақана зиян келтіру немесе қасақана өзін-өзі жарақаттау, соның ішінде аффек күйінде болу;
- 17) Сақтанушыға немесе оның уәкілетті өкілдеріне сақтандыру жағдайының орын алу тәуекелдерін ұлғайтатын жайттар туралы Сақтандырушыға уақтылы хабарламау немесе жасырып қалу;
- 18) апоплексия ұстамасы, эпилептикалық ұстамалар немесе басқа ұстамалар, конвульсиялық ұстамалар;
- 19) жүктілік және босану;
- 20) жолаушы ретінде тіркелген авиакомпаниялардың рейстерін қоспағанда, кез келген әуе сапарлары;
- 21) сақтандырылған тұлғаның кез-келген түрдегі жарыстарға қатысуы;
- 22) Сақтандырылған тұлғаның кәсіби негіздегі спорттық іс-шаралар мен жарыстарға қатысуы;
- 23) Сақтандырылған тұлға экстремалды спорт түрлерімен, аңшылықпен, суасты жүзумен, спелеологиямен айналысуы;
- 24) әскери және құқық қорғау органдарында қызмет өткеру немесе тиісті даярлықтан өту;
- 25) мемлекеттік және ведомстволық органдардың бұйрықтары;
- 26) қауіпті жұмыс түрлерін жүргізу кезінде сақтандырылған тұлғаның (сақтанушының) заң талаптарын сақтамауы.

21. Сақтандыру төлемі келесіде төленбейді:

- 1) Сақтанушы сақтандыру объектісі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы қасақана жалған мәліметтер хабарлауы;
- 2) Сақтандыру жағдайымен келтірілген шығынды азайту шараларын қабылдамауы;
- 3) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайын тергеуден сақтандыруға және оның салдарынан келтірілген шығын мөлшерін анықтауға кедергі жасау;
- 4) сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы ескертпеуі немесе уақтылы хабарламауы;
- 5) Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға оның талап ету құқығынан бас тартуы, сондай-ақ Сақтандырушыға талап ету құқығын Сақтандырушыға беру үшін қажетті құжаттарды беруден бас тарту. Егер сақтандыру төлемі бұрын жасалған болса, Сақтандырушы оны толық немесе ішінара қайтаруды талап етуге құқылы;

- 6) егер сақтандыру жағдайы басталған кезде, Сақтандыру шарты күшіне енбесе немесе мерзімі өткен болса;
 - 7) сақтандыру жағдайы құзыретті органдарда (Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің, денсаулық сақтау органдарының және т.б.) тіркеліп, құжатталмауы;
 - 8) жазатайым оқиға оның алдын алу үшін ақылға қонымды шараларды қабылдамаудың салдарынан, атап айтқанда, белгіленген қауіпсіздік ережелері мен ережелерін, қауіпті объектілерді пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды, сондай-ақ кез-келген қызмет түрлерін жүзеге асыру үшін белгіленген стандарттарды, ережелерді, заңдарды немесе ведомстволық нормативтік құжаттарды сақтамау салдарынан болған;
 - 9) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының себептерін, мән-жайларын және оның салдарын анықтау үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді ұсынбау;
 - 10) Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға және / немесе Пайда алушы Сақтандыру шартында белгіленген шарттар мен шектеулерді сақтамауы.
22. Сақтандыру моральдық шығын мен алынбаған пайдаға таралмайды.
 23. Бұрын жасалған сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы және белгілі бір Сақтанушы үшін сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы тиісті сақтандыру төлемінен асып кеткен жағдайда, Сақтандырушы мұндай асып кету бойынша сақтандыру төлемін жасамайды.
 24. Сақтандыру жағдайларын шектеудің нақты тізімі тараптардың келісімі бойынша анықталады (Сақтандыру бағдарламасымен) және Сақтандыру шартында көрсетіледі.

5. Сақтандыру сомасы. Франшиза

25. Сақтандыру сомасы тараптардың келісімі бойынша анықталады және Сақтандыру шартында көрсетіледі.
26. Сақтандыру шартымен келесі белгіленуі мүмкін:
 - 1) жауапкершіліктің жалпы лимиті - бұл жағдайда сақтандыру шартының барлық кезеңіндегі барлық сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемдерінің сомасы осы мөлшерден аспауы керек;
 - 2) әрбір сақтандыру жағдайы үшін жауапкершілік шегі;
 - 3) әрбір Сақтанушы немесе Сақтанушылар тобы үшін жауапкершілік шегі.
27. Сақтандыру жағдайы орын алған кезде сақтандыру төлемі жасалғаннан кейін, Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын толықтырмаған жағдайда, сақтандыру сомасы жасалған сақтандыру төлемінің мөлшеріне азаяды.
28. Сақтанушы Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтандырушымен келіскен кезде қосымша сақтандыру шартын жасау арқылы қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеумен сақтандыру сомасын ұлғайтуға құқылы.
29. Сақтандыру шарты шартты немесе шартсыз франшизамен жасалуы мүмкін, оның мөлшері тараптардың келісімі бойынша белгіленеді және сақтандыру шартында көрсетіледі.

6. Сақтандыру сыйлықақысы

30. Төленуге тиісті сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін Сақтандырушы сақтандыру жағдайларын, Сақтанушының жасын, қызмет саласын, мамандығын (лауазымын), сондай-ақ сақтандыру жағдайының туындау қаупіне әсер ететін басқа факторларды ескере отырып есептейді.
31. Сақтандыру сыйлықақысын Сақтанушы бір мезгілде немесе мерзімді сақтандыру жарналары түрінде бөліп төлей отырып, заңды тұлғалармен айлық есептік көрсеткіштің 1000 еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде, жеке тұлғалармен 7000 000 (жеті миллион) теңгегетең немесе одан асатын мөлшерде, немесе шетел валютасында баламалы немесе ден асатын сомада, қолма-қол ақшамен немесе аудару арқылы төлеммен төлейді. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу тәртібі мен мерзімдері Сақтандыру шартында белгіленеді.
32. Сақтанушы сақтандыру шартында белгіленген мерзімде сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын) төлемеген жағдайда, Сақтандырушы құқылы:
 - 1) сақтандыру шартын сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын) төлемеген күннен бастап біржақты тәртіпте бұзуға;

- 2) егер сақтандыру жағдайы белгілері болған оқиға, сақтандыру төлемі мерзімі өткен сақтандыру сыйлықақысы төленгенге дейін болған болса, сақтандыру төлемдерін жасаудан бас тартуға;
 - 3) сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындау кезінде, мерзімі өткен сақтандыру сыйлықақысын төлеу басталғанға дейін, сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға орын алса, мерзімі өткен сақтандыру сыйлықақысының сомасын есепке жатқызуға.
33. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру сомасы, сақтандыру сыйлықақысы және сақтандыру төлемі теңгемен белгіленеді.

7. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

34. Сақтандырушы міндетті :
- 1) Сақтанушыны Сақтандыру ережелерімен таныстыруға;
 - 2) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға;
 - 3) Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға) сақтандыру жағдайы туындаған кезде шығынды азайту үшін шеккен ақылға қонымды және орынды шығыстарды өтеуге;
 - 4) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;
 - 5) Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) сақтандыру шартын жоғалтқан жағдайда, оның телнұсқасын беруге.
35. Сақтандырушы құқылы:
- 1) сақтандыру сыйлықақысы уақтылы төленуіне;
 - 2) Сақтанушы ұсынған ақпаратты, сондай-ақ Сақтанушының осы Ереженің және сақтандыру шартының талаптары мен шарттарының орындалуын тексеруге;
 - 3) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен жағдайларын, оның ішінде құзыретті органдарға сұрау салу арқылы дербес анықтауға;
 - 4) Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның, Пайда алушының) немесе оның уәкілетті тұлғасының теріс пиғылы анықталған жағдайда, сондай-ақ Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға, Пайда алушы) осы Ереже мен Сақтандыру шартының талаптарын сақтамаған жағдайда немесе оқиға сақтандыру жағдайы деп танылмаса, Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға, Пайда алушыға) жазбаша түрде хабарлау арқылы сақтандыру төлемінен бас тартуға;
 - 5) кез-келген уақытта сақтандыру жағдайының туындау қаупін тудыратын жағдайларды тексеруге;
 - 6) сақтандыру жағдайының басталуына барлық жағдайлар мен себептер анықталғанға дейін төлемді кейінге қалдыруға;
 - 7) Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға, Пайда алушы) осы Сақтандыру ережелерінің талаптарын және сақтандыру шартының талаптарын бұзған жағдайда сақтандыру төлемінен бас тартуға;
 - 8) Сақтанушыдан (Сақтандырылған тұлғадан) сақтандыру шартының талаптарын орындауды талап етуге;
 - 9) Сақтанушы оның талаптарын орындамаған жағдайда Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
 - 10) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы құжаттық дәлелдемелерге;
 - 11) осы Ережеде, Сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда сақтандыру төлемінен дәлелді бас тартуды ұсынуға;
 - 12) егер осы сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкелетін жағдайлар туралы хабарланған болса, сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді немесе тәуекелдің артуына сәйкес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге.
36. Сақтанушы міндетті:
- 1) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) төлеуге;

- егер Сақтанушы кезекті сақтандыру жарнасын төлеу бойынша өз міндеттемелерін орындамаған күннен кейінгі 5 (Бес) жұмыс күні аралығында Сақтанушы кезекті сақтандыру жарнасын төлемесе, онда Сақтандырушы мұны, егер Тараптар сақтандыру жарналарын төлеу мерзімін өзгерту туралы қосымшаға қол жеткізбесе, Сақтанушының Сақтандыру шартынан біржақты бас тартуы деп қабылдайды және мұндайда сақтандыру шарты автоматты түрде бұзылады. Мұндайда Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын Сақтандыру шартын мерзімінен бұзу кестесіне сәйкес, сақтандыру қамқорлығы әрекет ету мерзіміне пропорционалды, есептеугеі және бұрын төленген сақтандыру жарналарының тиісті бөлігін кері қайтарады немесе сақтандыру қамқорлығы әрекет ету мерзіміне пропорционалды қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуге Сақтанушыға шот ұсынуға;
- 2) сақтандырушыға тәуекел дәрежесін анықтауға қатысуға, оның ішінде сақтандыру шартын жасасу кезінде маңызды ақпаратпен жазбаша түрде хабарлауға;
 - 3) жедел, бірақ мұндай өзгерістер болған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей, Сақтандыру шартында көрсетілген тәуекелдердегі барлық елеулі өзгерістер туралы Сақтандырушыға жазбаша түрде хабарлауға;
 - 4) сақтандыру жағдайларының алдын алу және болдырмау үшін қажетті шараларды қабылдауға;
 - 5) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының белгілері бар сақтандыру оқиғасының басталуы туралы және / немесе оның салдары болуы мүмкін орын, уақыт және оған байланысты барлық жағдайларды көрсететін сақтандыру жағдайы туралы дереу хабарлауға және берілген ақпаратты растау үшін 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей жазбаша түрде хабарлауға. Егер Сақтанушы дәлелді себептермен бұл әрекеттерді орындай алмаса, ол оны құжаттық дәлелдермен растауы керек;
 - 6) сақтандыру жағдайының шығынын болдырмау және азайту үшін барлық мүмкін және тиісті шараларды қабылдауға;
 - 7) сақтандыру жағдайының басталу фактісін дәлелдеуге;
 - 8) құзыретті органдарға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлауға;
 - 9) Сақтандырылған тұлғаларды сақтандыру шарттарымен таныстыруға.

37. Сақтанушы құқылы:

- 1) Сақтандыру ережелерімен танысуға;
- 2) Сақтандырылған тұлғалардың тізіміне өзгерістер енгізуге;
- 3) сақтандыру жағдайы басталған кезде, осы Ережеде көзделген тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін алуға;
- 4) сақтандыру төлемін алуға немесе сақтандырушыны міндетті түрде жазбаша хабарлау арқылы, сақтандыру жағдайы басталғанға дейін Пайда алушыны басқа тұлғаға алмастыруға;
- 5) осы Шартта белгіленген тәртіппен сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
- 6) келесі сақтандыру сыйлықақысын төлемеу арқылы сақтандыру шартын біржақты бұзуға;
- 7) Сақтандыру шартын жоғалтқан жағдайда, оның телнұсқасын алуға;
- 8) сақтандыру құпиялығына.

38. Осы бөлімдегі тараптардың құқықтары мен міндеттерінің тізімі толық емес, тараптардың жеке міндеттемелері осы Ереженің басқа бөлімдерінде қарастырылған және сақтандыру шартында кеңейтілуі мүмкін.

8. Сақтандыру шартын бекіту тәртібі

39. Сақтандыру шарты Сақтандырушымен бекітілген нысан бойынша (осы Ережеге №1 қосымша)Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде жасалады.

40. Сақтандырушымен сақтандыру шартын жасау үшін Сақтанушыдан (Сақтандырылған тұлғадан) сақтандыру жағдайын сипаттайтын қосымша ақпарат, оның ішінде басқа сақтандыру компанияларымен жасалған жазатайым оқиғалардан сақтандыру шарттарының болуы туралы ақпарат талап етілуі мүмкін.

41. Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтанушыға белгілі болған жағдайларды, сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын және оның туындауынан болатын шығындардың мөлшерін анықтау үшін маңызды жағдай туралы хабарлауға міндетті.

42. Егер Сақтанушы өтініште көрінеу жалған мәліметтерді көрсетсе, Сақтандырушы Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандыру шартын бұзуға құқылы. Бұл ретте, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтанушы төлеген сақтандыру сыйлықақысы қайтарылмайды.

43. Сақтандырылған тұлғаның денсаулығына қатысты Сақтандырушыға түскен ақпарат қатаң құпиялы болып табылады. Алайда, Сақтандырушы Қайта сақтандырушыға немесе басқа Сақтандырушыға тәуекел деңгейін бағалау және Қайта сақтандыру, қос сақтандыруды бағалау үшін Сақтандырылған тұлға туралы қажетті көлемдегі мәліметті ұсынуға құқылы. Сақтандырылған тұлға туралы қажетті мәліметтер тек сақтандыру (қайта сақтандыру, қос сақтандыру) мақсаттары үшін қажетті көлемде беріледі.

44. Сақтандыру шарты жазбаша түрде, бірдей заңды күші бар екі данада жасалады, әр тарап үшін бір-бірден беріледі.

45. Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде Сақтандыру шартының телнұсқасын береді, содан кейін жоғалған Сақтандыру шарты жарамсыз деп танылады және ол бойынша сақтандыру төлемдері жүзеге асырылмайды.

9. Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі және орны

46. Сақтандыру шарты 12 (он екі) ай мерзіміне жасалады.

47. Сақтандыру мерзімі 12 (он екі) айдан кем мерзімге жасалған жағдайда, сақтандыру сыйлықақысы жылдық сақтандыру сыйлықақысы мөлшерінен пайызбен есептеледі, мұндайда толық емес ай толық деп есептеледі.

Сақтандыру мерзімі	Жылдық сақтандыру сыйлықақысынан %	Сақтандыру мерзімі	Жылдық сақтандыру сыйлықақысынан %
1 ай	20%	7 ай	75%
2 ай	30%	8 ай	80%
3 ай	40%	9 ай	85%
4 ай	50%	10 ай	90%
5 ай	60%	11 ай	95%
6 ай	70%		

48. Сақтандыру шарты сақтандыру шартында көрсетілген күннен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

49. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру қамқорлығының әрекет ету мерзімі Сақтандыру шартының мерзіміне сәйкес келеді.

50. Сақтандыру аймағы тек сақтандыру шартында көрсетілген аумақпен шектеледі.

10. Сақтандыру шартының әрекетін тоқтату шарттары

51. Сақтандыру шарты келесіде тоқтатылған болып саналады:

- 1) әрекет ету мерзімі біткенде;
- 2) әрекетін мерзімінен бұрын тоқтатқанда;
- 3) Сақтандырушы сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы мөлшерінде өз міндеттемесін орындағанда;
- 4) осы Ережемен және Сақтандыру шартымен көзделген өзге жағдайларда.

52. Сақтандыру шарты міндеттемелерді тоқтатудың жалпы негіздерінен басқа, келесі жағдайларда мерзімінен бұрын бұзылады:

- 1) сақтандыру объектісі жойылғанда;

- 2) Сақтанушы болып табылмайтын Сақтандырылған тұлғаның, оны ауыстыру орын алмаған жағдайда қайтыс болуы;
- 3) Сақтанушының мүліктік сақтандыру объектісін иеліктен шығаруы, егер Сақтандырушы Сақтанушыны ауыстыруға қарсы болса;
- 4) сақтандыру жағдайының туындау мүмкіндігі жойылғанда және сақтандыру тәуекелі орын алуы сақтандыру жағдайынан басқа жағдайларға байланысты тоқтатылғанда;
- 5) «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімі заңды күшіне енгенде;
- 6) «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларда.

53. Бұл жағдайларда Сақтандыру шарты бұзу үшін негіз болған жағдай туындаған сәттен бастап Сақтандыру шарты бұзылды деп саналады, бұл туралы мүдделі тұлға бұл туралы дереу хабардар етуі керек.

54. Тараптар Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы, сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу ниеті туралы, тараптар бір-біріне Сақтандыру шартын бұзудың болжалды күніне дейін кемінде 10 (он) жұмыс күні бұрын хабарлауға міндетті. Сақтандыру шартын бұзу туралы келісім жазбаша нысанда жасалады.

55. Егер осы шартта өзгеше көзделмесе, осы Ереженің 52-тармағымен көзделген жайттар бойынша Шартты мерзімінен бұрын тоқтату кезінде, Сақтандырушы шарт бойынша сақтандыру сыйлықақысының 10% әкімшілік шығыстар үшін, сондай-ақ әкімшілік шығыстарға ұсталған 10%-дан тыс про-рата тәсілімен есептелетін, Сақтандыру шартының өткен әрекет ету мерзіміне пропорционалды есептелген сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігіне құқылы.

56. Сақтанушы кез-келген уақытта Шарттан бастартуға құқылы. Егер Сақтанушының Шарттан бастартуы осы Ереженің 52-тармағында көрсетілген жайттармен байланысты болмаса, онда Сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйақысы немесе сақтандыру жарналары кері қайтарылмайды.

57. Егер Шарттың мерзімінен бұрын бұзылуы Сақтандырушының кінәсінен оның талаптарын орындамауға байланысты болса, онда ол Сақтанушымен төленген сақтандыру сыйақысын немесе сақтандыру жарналарын оған толық көлемде кері қайтаруға міндетті.

58. Шартты мерзімінен бұрын бұзу сақтандыру төлемін жүзеге асырғаннан кейін жасалған жағдайда, сақтандыру сыйақысы қайтарылмайды.

59. Сақтандырушы қайтаратын сақтандыру сыйақысының бір бөлігі біржолғы төлеммен Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын бұзылған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде төленеді.

11. Сақтандыру шарты әрекет ету мерзімінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаю салдары

60. Сақтандыру шарты әрекет ету мерзімінде Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға), Сақтандыру шартын бекіту кезінде Сақтандырушыға хабарлаған мәліметтерде орын алған елеулі өзгерістер пайда болған күннен бастап, 3 (үш) жұмыс күні ішінде олар туралы Сақтандырушыға дереу хабарлауға міндетті, егер бұл өзгерістер (қызмет ету/мекендеу аумағының өзгеруі, өндіріс технологиясы, еңбек тәртібі мен шарттары, қызметкерлердің саны артуы) сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына елеулі әсер ететін болса.

61. Сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкелетін жағдайлар туралы хабардар болған Сақтандырушы, сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына сәйкес қосымша сақтандыру сыйақысын төлеуді талап етуге немесе сақтандырудан бас тартуға құқылы.

62. Егер Сақтанушы немесе Сақтандырылған тұлға сыйақыны төлеуге қарсылық білдірсе, Сақтандырушы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Шарттың бұзылуын талап етуге құқылы. Мұндайда сақтандыру сыйлықақысы кері қайтарылмайды.

63. Егер сақтандыру тәуекелін ұлғайтатын жайттар жойылса, онда Сақтандырушы Шарттың бұзылуын талап етуге құқықсыз болады.

12. Сақтандыру жағдайы орын алғанда Сақтанушының іс-әрекеттері

64. Сақтандыру жағдайы орын алғанда Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) міндетті:
- 1) қажет болған жағдайда, Сақтандырушы өкіліне жазатайым жағдайдан зардап шеккен Сақтанушыны дәрігердің немесе Сақтандырушы тағайындаған тәуелсіз сарапшының көмегімен тәуелсіз тексеруге мүмкіндік беруге;
 - 2) оқиға туралы дереу хабарлауға және оқиғаны құзыретті органдарға (медициналық қызметтерге, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігіне және қолданыстағы заңнамаға сәйкес басқа құзыретті органдарға) құжаттандырумен тіркеуге;
 - 3) Сақтандырушыға немесе оның өкіліне сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар болған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде кез келген тәсілмен жазбаша түрде хабарлауға. Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) қайтыс болған жағдайда, Сақтандырушыны хабардар ету мерзімі Пайда алушы сақтандыру жағдайының басталғаны туралы білген сәттен бастап 30 (отыз) күнге дейін ұзартылады;
 - 4) Сақтандырушымен дереу хабарласуға және оның өкілінің келуін күтуге немесе келесі нұсқаулықтарды алуға;
 - 5) Сақтандырушыға немесе оның өкілдеріне келтірілген залалдың себептерін және мөлшерін анықтауға, зиянның алдын алуға және азайту шараларына қатысуына мүмкіндік беруге;
 - 6) жазатайым оқиғаның мән-жайын көрсете отырып, сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш беруге, сондай-ақ тізбесі осы Ереженің 13-бабында анықталған, сақтандыру жағдайының себептерін және зиян мөлшерін анықтау үшін Сақтандырушымен сұралған барлық құжаттарды ұсынуға міндетті. Егер Сақтанушы Сақтандырылған тұлға болмаса, онда мұндай жауапкершілік Сақтандырылған тұлғаға жүктеледі. Егер Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру жағдайы Сақтандырылған тұлғаның қайтыс болуы болса, Сақтандырушыға сақтандыру жағдайы туралы хабарлау міндеттемесі Сақтанушыға жүктеледі, егер ол бір уақытта Сақтандырылған тұлға болса, онда - Пайда алушыға;
 - 7) сақтандыру жағдайының мән-жайын, уәкілетті органның және сақтандырушының өкілдерімен тексерілуіне жәрдемдесуге.
65. Сақтанушы медициналық көмекке жүгінуге және дәрігердің нұсқауларын орындауға, сондай-ақ жазатайым оқиғаның салдарын азайту үшін барлық шараларды қабылдауға құқылы.
66. Пайда алушы Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы барлық жағдайларда, Сақтанушы немесе Сақтандырылған тұлға оны жасаған-жасамағанына қарамастан, хабарлауға құқылы.
67. Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақтылы хабарламау, егер бұл Сақтанудырылған тұлға (Сақтанушы) Сақтандырушыға уақтылы хабарлауға мүмкіндігі болмауына байланысты болса, Сақтандырушыға сақтандыру төлемінен бас тартуға құқық береді.

13. Сақтандыру жағдайын және келтірілген шығын мөлшерін растайтын құжаттардың тізімі

68. Сақтандыру төлемін алу үшін Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға / Пайда алушы) осы Ережеде белгіленген тәртіппен және мерзімде Сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтінішті және сақтандыру жағдайының жағдайына, оның себептері мен зиян мөлшеріне қатысты құжаттарды (түпнұсқалар, көшірмелер немесе расталған көшірмелер) ұсынуға міндетті.
69. Сақтандыру төлемін алуға өтінішке келесі құжаттар қоса беріледі:
- 1) сақтандыру шартының көшірмесі;
 - 2) түпнұсқа немесе нотариалды куәландырылған көшірме немесе Сақтанушының, сақтандырылған тұлғаның және Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжатқа апостиль қойылатын көшірме;

- 3) түпнұсқа немесе нотариалды куәландырылған көшірме немесе Сақтанушының, сақтандырылған тұлғаның және Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжатқа апостиль қойылатын көшірме.

70. Сақтанушы жазатайым оқиға салдарынан уақытша еңбекке жарамсыз болған жағдайда, Сақтанушы / сақтандырылған тұлға (пайда алушы) келесі құжаттарды ұсынуға міндетті:

- 1) Науқастың амбулаторлық картасынан эпикриз көшірмесі, стационарлық науқастың картасынан көшірме, травматологиялық пункттен медициналық анықтама немесе Сақтандырылған тұлғаға көрсетілген медициналық көмекті растайтын медициналық құжаттар және /немесе жарақаттануы мен оның дәл сипаты көрсетілген өзге медициналық құжаттар, барлық құжаттар емдеу мекемесінің мөрімен расталуы тиіс;
- 2) қажет болған жағдайда - рентген немесе оның сипаттамасы;
- 3) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуын растайтын тиісті құзыретті органдардың құжаттары (өрт сөндіру қызметі, полиция және т.б.);
- 4) егер Сақтандыру шартында төлем жасау көзделсе, Сақтандырылған тұлғаның қатысуымен болған жазатайым оқиға салдарынан медициналық қызметтерді алуға шығындар мөлшерін растайтын құжаттар (шот-фактуралар, оларға жасалған жұмыс актілері, фискалдық және сату чектері және басқа растайтын құжаттар);
- 5) медициналық мекеменің мөрімен расталған еңбекке уақытша жарамсыздық парағының көшірмесі.

71. Сақтандырылған тұлғаға мүгедектік тобын тағайындауға алып келген тұрақты еңбекке жарамсыздық жағдайы орын алғанда, Сақтанушы (пайда алушы) келесі құжаттарды ұсынуға міндетті:

- 1) Науқастың амбулаторлық картасынан эпикриз көшірмесі, стационарлық науқастың картасынан көшірме, травматологиялық пункттен медициналық анықтама немесе Сақтандырылған тұлғаға көрсетілген медициналық көмекті растайтын медициналық құжаттар және /немесе жарақаттануы мен оның дәл сипаты көрсетілген, мүгедектік тағайындауға негіз болатын диагнозды көрсетумен өзге медициналық құжаттар, барлық құжаттар емдеу мекемесінің мөрімен расталуы тиіс;
- 2) белгіленген үлгідегі мүгедектік туралы анықтама (түпнұсқа немесе нотариалды куәландырылған көшірме);
- 3) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуын растайтын тиісті құзыретті органдардың құжаттары (өрт сөндіру қызметі, полиция және т.б.);
- 4) егер сақтандыру шартында қосымша шығындарды төлеу қарастырылған болса, Сақтандырылған тұлғамен болған жазатайым оқиға салдарынан медициналық қызметтерді алуға шығындар мөлшерін растайтын құжаттар (шот-фактуралар, оларға жасалған жұмыс актілері, фискалдық және сату түбіртектері және басқа растайтын құжаттар).
- 5) түпнұсқа немесе нотариат куәландырған көшірме немесе медициналық-әлеуметтік сараптама қорытындысының апостилі қойылған көшірмесі;
- 6) медициналық ұйымның мөрімен расталған еңбекке уақытша жарамсыздық парағының көшірмесі.

72. Сақтандырылған тұлға қайтыс болған жағдайда Сақтанушы (Пайда алушы) келесіні ұсынуға міндетті:

- 1) науқастың амбулаториялық жазба карточкасынан, стационардың медициналық тарихынан үзінді көшірме, жарақаттану орталығынан алынған медициналық анықтама немесе Сақтандырылған тұлғаға көрсетілген медициналық көмек туралы растайтын медициналық құжаттар және / немесе Сақтандырылған тұлғаның қайтыс болуына себеп болатын диагнозды көрсететін жарақаттың нақты сипаттамасы мен сипаты бар жазбаша эпикриз, барлық құжаттар медициналық мекеменің мөрімен расталуы шарт;
- 2) Сақтандырылған тұлғаның қайтыс болу себептері туралы мәліметтерді қамтитын заңнамалық немесе нормативтік актілерде қарастырылған құжаттың көшірмесі (сот-медициналық сараптаманың қорытындысы, өлімнің себептері туралы анықтама және т.б.);

- 3) Қайтыс болуы туралы куәліктің нотариалды расталған көшірмесі;
- 4) тиісті құзыретті органдардың сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуын растайтын құжаттары (өрт сөндіру қызметі, полиция және т.б.);
- 5) егер құқық қорғау органдары Сақтандырылған тұлғаның денсаулығына зиян келтіру фактісі бойынша қылмыстық іс қозғауды қарастырса - құқық қорғау органдарының қылмыстық іс қозғау туралы шешім, қылмыстық істі қараудан бас тарту немесе тоқтата тұру туралы шешім, кейіннен - қылмыстық істі қысқарту туралы шешім немесе сот үкімі;
- 6) егер Сақтандыру шартында медициналық шығындарды төлеу қарастырылған болса, Сақтандырылған тұлғамен болған жазатайым оқиға салдарынан медициналық қызметтерді алуға шығындар мөлшерін растайтын құжаттар (шот-фактуралар, оларға жасалған жұмыс актілері, фискалдық және тауарлық чектер және басқа растайтын құжаттар).

73. Сақтандыру жағдайы жол-көлік оқиғасы кезінде орын алса, онда Сақтандырушы келесі қосымша құжаттарды сұрауы мүмкін:

- 1) жол-көлік оқиғасы туралы хаттамаға апостиль қойылып, нотариалды куәландырылған көшірме және оның қосымшалары;
- 2) әкімшілік жаза туралы шешімге апостиль қойылып, нотариалды куәландырылған көшірме;
- 3) жол-көлік оқиғасына қатысушыларды медициналық куәландыру апостілімен бірге нотариалды куәландырылған көшірме.

74. Сақтандырылған тұлға «Қарыз алушыларды жазатайым оқиғадан сақтандыру шарты» бойынша қарыз алушысы болған кезде сақтандыру жағдайы орын алған жағдайда, Қарыз шартының көшірмесі ұсынылуы керек.

75. Егер жұмыс орнында жазатайым оқиға орын алса - Н-1 немесе Н-2 үлгілеріне сәйкес жұмыс орнындағы жазатайым оқиға туралы акт (егер сақтандырылған тұлғаның өзінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде сақтандыру жағдайы орын алса)).

76. Егер құқық қорғау органдары Сақтандырылған тұлғаның денсаулығына зиян келтіру фактісі бойынша қылмыстық іс қозғауды қарастырса - құқық қорғау органдарының қылмыстық іс қозғау, қылмыстық істі қозғаудан бас тарту немесе тоқтата тұру туралы шешімі, содан кейін - қылмыстық істі қысқарту туралы шешім немесе сот үкімі (көшірмесі) судьяның мөрімен куәландырылған);

77. Сақтандырушының талабы бойынша Сақтанушы белгіленген үлгідегі анықтаманы ұсынуға міндетті, оған сәйкес ол сақтандырылған тұлғаны бақылап және зерттеген дәрігерлерді медициналық құпияны сақтаудан босатады.

78. Егер сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қосымша ақпарат қажет болса, ол сақтанушыдан (сақтандырылған тұлғадан / пайда алушыдан) немесе Сақтандырылған тұлғадан медициналық тексеруден өту үшін қосымша құжаттарды талап етуге құқылы.

79. Сақтандырушы, Сақтанушы осы бөлімде көрсетілген құжаттардың толық емес жиынтығын берген кезде, егер ұсынылған құжаттар оқиғаның фактісін және оның туындау себептерін және келтірілген залалдың мөлшерін растайтын болса, сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру туралы шешім қабылдауға құқылы.

80. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандырушыға жоғарыда аталған құжаттардың түпнұсқалары немесе олардың нотариалды куәландырылған көшірмелері ұсынылады. Сонымен қатар, осы құжаттарды берген немесе осындай көшірмелердің түпнұсқалары бар заңды тұлғаның басшысының мөрімен және қолымен куәландырылған кез келген құжаттардың көшірмелері ұсынылуы мүмкін. Құжаттарды ұсыну міндетін Сақтанушы, Сақтандырылған тұлға, Пайда алушы өзара келісімі бойынша анықтайды.

14. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі және шарттары

81. Сақтанушыдан (Сақтандырылған тұлғадан, Пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша хабарлама алғаннан кейін Сақтандырушы келесі әрекеттерді орындайды:

- 1) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуын белгілейді;

- 2) Сақтанушының өтінішінде келтірілген ақпараттың пайда болуы туралы ақпаратқа сәйкестігін тексереді;
- 3) салдарынан шығын келтірілген оқиғаның себептерін анықтайды;
- 4) тәуелсіз сарапшыларды тарту қажеттілігін анықтайды.

82. Оқиға сақтандыру жағдайы ретінде танылған кезде, Сақтандырушы сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтайды. Сақтандыру төлемінің мөлшері Сақтандыру шартының талаптарына сәйкес есептеледі.

83. Егер сақтандыру жағдайының басталуымен байланысты фактілер бойынша заңнамаға сәйкес қосымша тексеру тағайындалып, қылмыстық іс қозғалған болса немесе сот ісі басталған болса, онда сақтандырушы сақтандыру төлемін тағайындау туралы шешім қабылдауды тергеу аяқталғанға дейін немесе сот ісі аяқталғанға дейін немесе басқа жағдайлар жойылғанға дейін кейінге қалдыруы мүмкін.

84. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері толық төленгенге дейін сақтандыру жағдайы болған кезде, Сақтандырушы сақтандыру төлемінің мөлшерін төленбеген сақтандыру сыйлықақысының мөлшеріне азайтуға құқылы.

85. Егер Сақтанушы бір жазатайым оқиғаның салдарынан бірнеше жарақат алса, онда сақтандыру төлемі, сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру төлемдерінің кестесіне сәйкес (№6 қосымша) басқа жарақаттар үшін сақтандыру төлемдерінің мөлшерінен асатын, бір ғана жарақаттың салдары үшін төленеді. Егер сақтандыру төлемі алынған екі жарақат үшін тең болса, сақтандыру жарнасы бір жарақат үшін толығымен төленеді.

86. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру төлемі Сақтандырушы сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдағаннан кейін 15 (он бес) банктік күн ішінде сақтанушының (сақтандырылған тұлғаның, пайда алушының) банктік шотына банктік аударым арқылы немесе қолмақол ақшамен, заңды тұлғалармен - айлық есептік көрсеткіштің 1000 еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде, жеке тұлғалармен - шетел валютасындағы сомасы 7000 000 (жеті миллион) теңгеге тең немесе одан асатын мөлшерде және Сақтандырылған тұлғаға қатысты сақтандыру шартымен белгіленген сақтандыру сомасынан аспайтын мөлшерде төленеді.

87. Сақтандыру төлемі Сақтандырылған тұлғаның (пайда алушының) өкіліне Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ресімделген сенімхат бойынша төленуі мүмкін.

88. Егер Пайда алушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру сәтінде кәмелетке толмаған немесе қабілетсіз болса, онда оған тиесілі сақтандыру төлемінің сомасы оның заңды өкіліне (қорғаншыға, қамқоршыға, патронатқа) төленеді немесе заңды өкілдеріне (қамқоршысына, қорғаншысына, патронатқа) ескертумен банкке оның атына аударылады.

89. Сақтандырушы сақтандыру төлемдерін уақтылы төлемегені үшін Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 353-бабына сәйкес жауап береді.

90. Сақтандыру қамқорлығы өмір мен денсаулыққа келтірілген зиян үшін жауапкершілікке ғана қатысты және моральдық залал немесе алынбаған пайда үшін жауапкершілікке таралмайды.

15. Сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтау

91. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері келесідей анықталады:

Тәуекелдер	Сақтандыру төлемінің мөлшері
Сақтандырылған тұлға жалпы еңбекке жарамдылық қабілетінен уақытша айрылғанда	Сақтандыру шартында көрсетілген мөлшерде
Сақтандырылған тұлғаға мүгедектіктағайындай отырып, жалпы еңбекке	

жарамдылықтан тұрақты айрылу: I топтағы мүгедектік II топтағы мүгедектік III топтағы мүгедектік	Сақтандырылған тұлғаның сақтандыру сомасынан 100% Сақтандырылған тұлғаның сақтандыру сомасынан 70% Сақтандырылған тұлғаның сақтандыру сомасынан 30%
Қайтыс болу	Сақтандырылған тұлғаның сақтандыру сомасынан 100%
Медициналық шығыстар	Нақты шыққан шығын мөлшерінде, алайда Сақтандыру шартындағы сомадан аспайтындай.
Госпитализациялауға шыққан шығыстар	Нақты шыққан шығын мөлшерінде, алайда Сақтандыру шартындағы сомадан аспайтындай.
Репатриация бойынша шыққан шығыстар	Нақты шыққан шығын мөлшерінде, алайда Сақтандыру шартындағы сомадан аспайтындай.
Франшиза	Сақтандыру шартында көрсетілген мөлшерде. Франшизаның түрі Сақтандыру шартында көрсетіледі.

92. Әрбір Сақтандырылған тұлғамен Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде болған бір немесе бірнеше сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы әрбір сақтандырылған тұлға үшін сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан аспауы керек.

93. Егер сақтандыру төлемін жүзеге асырғаннан кейін Сақтандырылған тұлғаға мүгедектік деңгейі немесе жоғары мүгедектік тобы тағайындалса немесе Сақтандырылған тұлға дәл сол сақтандыру жағдайына байланысты қайтыс болса, осы жағдай туындаған кезде сақтандыру төлемінен бұрын төленген төлем сомасы ұсталады, алайда аталған жайттар жазатайым оқиғадан кейінгі 12 (он екі) айда орын алуы шарт.

94. Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға) сақтандыру төлемін толық немесе ішінара төлеуден бас тартуға құқылы, егер сақтандыру жағдайы келесінің салдарынан орын алса:

- 1) сақтанушының, сақтандырылған тұлғаның және / немесе пайда алушының сақтандыру жағдайының басталуына немесе оның басталуына ықпал етуге бағытталған қасақана әрекеттері;
- 2) заң актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен байланысты қасақана жасалған қылмыс немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған Сақтанушының, Сақтандырылған тұлғаның және (немесе) пайда алушының іс-әрекеттері.

95. Сақтандырушының сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудан бас тартуы үшін келесі жағдайлар да негіз бола алады:

- 1) Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы жалған ақпарат хабарлауы;
- 2) сақтандыру жағдайының басталуының мән-жайын зерттеу кезінде және оның салдарынан келтірілген залалдың мөлшерін анықтауда сақтанушының сақтандырушыға кедергі жасауы;
- 3) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы сақтандырушыға хабарламау немесе уақтылы хабарламау;
- 4) сақтандыру қызметтерін ұсынғаны үшін кезекті сақтандыру жарнасын немесе төлемін уақтылы төлемеу;
- 5) осы Ережеде және Сақтандыру шартында белгіленген өзге жағдайлар.
- 6) Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген өзге жағдайлар.

96. Сақтанушының заңсыз әрекеттері Сақтандырушыны Сақтанушының алдындағы жауапкершілігінен босатады, сонымен қатар Сақтандырушыны Сақтандырылған тұлғаға немесе Пайда алушыға сақтандыру төлемдерін жасаудан босатады.

16. Дауларды шешу тәртібі

97. Сақтандырушы мен Сақтанушы (Пайда алушы) арасында пайда болған сақтандыру шарты бойынша даулар келіссөздер жүргізу арқылы шешіледі.

98. Егер тараптар келісімге қол жеткізе алмаса, онда даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.